

Sygn. akt VIII C 1037/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : Sędzia SR Tomasz Kalsztein

Protokolant : Kamila Zientalak

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko T. O.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 1037/17

UZASADNIENIE

W dniu 11 kwietnia 2017 powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura z siedzibą w W. wytoczył przeciwko pozwanej T. O. powództwo o zapłatę kwoty 1.134,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 4 października 2011 roku na mocy zawartej z pozwaną umowy pożyczki nr (...), pierwotny wierzyciel przekazał pozwanej określoną umową kwotę pieniężną, którą pozwana zobowiązała się zwrócić w umówionym terminie. Pozwana nie wywiązała się z powyższej powinności, na skutek czego niespłacona kwota należności głównej została postawiona w stan wymagalności. W dniu 25 listopada 2015 roku powód wskutek zawartej umowy przelewu wierzytelności przejął prawa do zadłużenia z tytułu opisanej umowy pożyczki. Powód poinformował pozwaną o dokonanych przelewach wierzytelności i wezwał do uregulowania zadłużenia, które pozostało bezskuteczne. **(pozew k. 4-8)**

W dniu 4 maja 2017 roku Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził dochodzoną pozwem kwotę wraz z kosztami procesu. **(nakaz zapłaty k. 22)**

Nakaz ten zaskarżyła w całości sprzeciwem pozwana wskazując, że dochodzone roszczenie jest bezzasadne w związku z przedawnieniem dochodzonej wierzytelności, której zapłaty domaga się strona powodowa. **(sprzeciw k. 108-109)**

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie i jednocześnie zakwestionował podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia podnosząc, że został on skutecznie przerwany wskutek wniesienia przez poprzednika prawnego powoda powództwa przeciwko pozwanej w 2014 roku,

które toczyło się przed sądem elektronicznym pod sygn. akt VI Nc-e 1886766/14. **(odpowiedź na sprzeciw k. 115-117)**

Na rozprawie przeprowadzonej w dniu 4 lipca 2017 roku nikt się nie stawił, zawiadomienia doręczono w prawidłowy sposób. **(zawiadomienia k. 120-121, protokół rozprawy k. 122)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 października 2011 roku pozwana T. O. zawarła z (...) Spółką Akcyjną w G. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), zgodnie z treścią której, pożyczkodawca zobowiązał się do udzielenia pożyczkobiorcy pożyczki gotówkowej w kwocie 842,62 zł, zaś pożyczkobiorca zobowiązywał się do jej spłaty wraz z odsetkami w 40 tygodniowych ratach po 22,85 zł każda (§ 4.1 i 6 umowy).

W związku z zawartą umową pozwana była obowiązana uiścić opłatę wstępną w wysokości 42,13 zł za czynności związane z zawarciem umowy pożyczki (§ 4.1 umowy). Ponadto pozwana skorzystała z fakultatywnej opcji obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania, której koszt został wyceniony na kwotę 218,49 zł (§2.1 umowy) oraz z fakultatywnego ubezpieczenia pożyczki, decydując się na 2 wariant w cenie 82 zł (§3 umowy). Zgodnie z treścią umowy, wskazane koszty podlegały zapłacie „z góry”, wskutek czego pozwanej wypłacono kwotę 500 zł (§ 4.1 umowy). W umowie zastrzeżono, że w razie zwłoki pożyczkobiorcy z zapłatą dwóch pełnych rat pożyczki wraz z odsetkami w terminie, pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listownie do zapłaty całości niespłaconych należności wynikających z zawartej umowy oraz domagać się zapłaty odsetek za opóźnienie w zapłacie kwoty pożyczki według zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w skali roku (§ 8.1 umowy). W § 8.3 umowy strony zastrzegły, iż w celu uzyskania zapłaty przez pożyczkobiorcę zaległych należności pożyczkodawca podejmie działania windykacyjne niezależnie od zapłaty odsetek za opóźnienie, zaś pożyczkobiorca zobowiązuje się do zapłaty zryczałtowanych kosztów windykacji zaległych należności w kwocie 70 zł oraz kosztów korespondencji w kwocie 20 zł oraz w przypadku prowadzenia windykacji przez firmę zewnętrzną kosztów obsługi w kwocie 140 zł. Przedmiotowa umowa została podpisana przez pozwaną, przy czym podpis ten został złożony w każdym przewidzianym przez pożyczkodawcę miejscu. **(umowa pożyczki gotówkowej k. 32-32v.)**

Opisana wyżej wierzytelność została zbyta przez pierwotnego wierzyciela, którą następnie w drodze umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 listopada 2015 roku zawartej z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką komandytową z siedzibą w G. nabył powód – (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura z siedzibą w W.. **(dowód: kserokopia aktu notarialnego wraz z załącznikiem k. 26-41, kserokopia umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 listopada 2015 roku k. 43-66, kserokopia załącznika k. 67, okoliczności bezsporne)**

W dniu 18 grudnia 2015 roku sporządzono pismo zawierające informację dla pozwanej o przeniesieniu przysługującej uprzednio pierwotnemu wierzycielowi wierzytelności wobec pozwanej na rzecz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty InSecura z siedzibą w W..

(dowód: kserokopia pisma wraz z potwierdzeniem nadania k. 19-23, okoliczności bezsporne)

Do dnia wyrokowania pozwana nie uregulowała zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczność bezsporna)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022).

W ocenie Sądu podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia okazał się w pełni skuteczny.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż od wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks cywilny (ustawa z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny, Dz.U. Nr 55, poz. 321), Sąd bada zarzut przedawnienia tylko wówczas, jeżeli zostanie zgłoszony przez stronę (jak w przedmiotowej sprawie).

Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym, a zgodnie z zasadą ogólną z upływem trzech lat przedawniają się roszczenia – jak w przedmiotowej sprawie – związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, jako że pierwotny wierzyciel takową działalność niewątpliwie prowadził.

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 zd. 1 k.c.).

Wierzytelność dochodzona przedmiotowym powództwem wynika z zobowiązania o charakterze terminowym (pозwana była zobowiązana do cotygodniowej spłaty rat kapitałowo-odsetkowych), wobec tego jest wymagalna, jeżeli nadszedł termin świadczenia, bowiem od tej daty wierzyciel może domagać się spełnienia świadczenia, które dłużnik musi spełnić (por. wyrok SN z dnia 12 lutego 1991 roku, III CRN 500/90, OSNC 1992/7-8/137, wyrok SN z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 65/05, Biul. SN 2005/11/13, wyrok SN z dnia 12 marca 2002 roku, IV CKN 862/00, LEX nr 55122).

Bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia w sposób wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., biegnie ono na nowo dopiero po zakończeniu postępowania (art. 124 k.c.).

Bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a wszczęty ulega zawieszeniu w przypadkach wskazanych w art. 121 k.c.

Początkiem biegu terminu przedawnienia jest chwila wymagalności roszczenia. W przedmiotowej sprawie brak jest bliższych danych wskazujących, kiedy wierzytelność dochodzona przedmiotowym powództwem stała się wymagalna, wskazać bowiem należy, iż obowiązek spłaty pożyczki zaciągniętej przez pozwaną miał charakter ratalny, przy czym pozwana obowiązana była do dokonania spłaty

w cotygodniowych ratach. Strona powodowa nie załączyła jednak żadnego wykazu, którego treść wskazywałaby na liczbę rat spłaconych oraz niespłaconych przez pozwaną. Za bezsporne należy uznać, iż każda z rat była odrębnie wymagalna z uwagi na odmienny termin płatności. W tym miejscu podkreślić należy, że okoliczności faktyczne, wskazujące na liczbę niespłaconych rat przez pozwaną oraz terminy ich wymagalności, zwłaszcza wobec podniesionego zarzutu przedawnienia winien wykazać powód, jeżeli w jego ocenie zarzut ten byłby niezasadny. Powód winien załączyć do pozwu, bądź do dalszych pism procesowych odpowiednie dokumenty (m.in. wykaz rat

niezapłaconych przez pozwaną z terminami ich płatności), w świetle których Sąd mógłby ustalić precyzyjnie termin wymagalności poszczególnych rat

i ocenić podniesiony zarzut przedawnienia, jeżeli powód chciałby wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne z twierdzenia, że roszczenie nie uległo przedawnieniu. Powód nie uczynił jednak zadość powyższemu, w związku z tym, biorąc pod uwagę dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, należało uznać, że roszczenie uległo przedawnieniu. Sąd zobligowany był bowiem do oceny podniesionego zarzutu,

w świetle dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy.

W konsekwencji Sąd uznał, iż powód nie obalił podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia.

W świetle przepisów regulujących przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, nie doszło do przerwania ani zawieszenia tego terminu – powód nie wykazał, by takie przerwanie lub zawieszenie miało miejsce. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, samo wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego nie jest czynnością przerywającą bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c., a skutek przewidziany w przytoczonym przepisie rodzi dopiero wystąpienie do sądu z wnioskiem o nadanie takiemu tytułowi klauzuli wykonalności (por. m.in. wyrok SN z dnia 4.10.2012 r., I CSK 90/12, LEX nr 1250551; wyrok SN z dnia 12.01.2012 r., II CSK 203/11, OSP 2014/6/60; uchwała SN z dnia 16.01.2004 r., III CZP 101/03, OSNC 2005/4/58).

Przenosząc powyższe na grunt omawianej sprawy podniesienia wymaga, że powód złożył co prawda do akt sprawy kserokopię postanowienia toczącego się przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie (sądem elektronicznym) w sprawie VI Nc-e (...), w którym stroną powodową była (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. a stroną pozwaną T. O., jednakże okoliczność ta nie przerwała biegu terminu przedawnienia na gruncie omawianej sprawy. W postanowieniu tym Sąd w pkt II sentencji umorzył postępowanie w sprawie wskazując w jego uzasadnieniu, że w piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2015 roku powód cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia, co skutkowało umorzeniem postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.. Jedynie na marginesie wskazać należy, że kserokopia załączonego postanowienia w żaden sposób nie dowodzi, aby przedmiotem prowadzonego postępowania przed sądem elektronicznym było w istocie zadłużenie pozwanej wynikające z opisanej wyżej umowy pożyczki nr (...), nie wspominając nadto o braku możliwości weryfikacji pozostałych danych takich jak, np. nr PESEL identyfikującego stronę pozwaną czy daty wniesienia wskazanego pozwu. Kserokopia postanowienia, które przedstawił pełnomocnik powoda w żaden sposób nie rozstrzyga wątpliwości w tym względzie.

Mimo powyższego, istotniejszym pozostaje kwestia, iż wbrew stanowisku powoda, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak jest jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania podniesionego zarzutu przedawnienia z uwagi na wszczęte postępowanie przed sądem elektronicznym w sprawie VI Nc-e (...), gdyż w istocie nie stanowiło ono zdarzenia, o którym mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Zasygnalizować w tej materii należy, że pozew cofnięty, jako niewywołujący skutków prawnych (art. 203 § 2 k.p.c.), nie powoduje przerwania biegu przedawnienia, a taki sam skutek, jak cofnięcie powództwa, wywołuje jego zmiana, polegająca na rezygnacji z dochodzenia roszczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 marca 2017 r., I ACa 1014/16, Lex nr 2308681).

Z powyższych względów, nawet gdyby przyjąć, że rzeczywiście w sprawie, która toczyła się przed sądem elektronicznym za sygn. akt VI Nc-e 1886766/14 (co w ocenie Sądu nie zostało wykazane) powód dochodził od pozwanej T. O. (nr PESEL (...)) zadłużenia powstałego w wyniku zawarcia umowy pożyczki nr (...), to i tak w efekcie wniesiony uprzednio pozew przed sądem elektronicznym nie mógł przerwać biegu terminu przedawnienia, bowiem jak już wyżej wspomniano – pozew cofnięty oraz pozew zwrócony nie wywołują żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa (art. 130 § 2 zd. drugie k.p.c. i art. 203 § 2 zd. pierwsze k.p.c.). Skutki te odnoszą się zarówno do sfery prawa procesowego, jak i do sfery prawa materialnego i stanowią ugruntowaną zasadę w judykaturze (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 września 1998 r., I CKN 847/97, Lex nr 1225072).

W przedmiotowej sprawie, powód nie wykazał również, by pozwana zrzekła się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Na marginesie wskazać należy, że zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i w doktrynie, dopuszcza się możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości jest ocena zarzutu przedawnienia jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia z przysługującego mu prawa użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego.

W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia jako naruszającego zasady współżycia społecznego. Nie można bowiem uznać zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia za działanie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego przewidzianymi w art. 5 k.c. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że wierzyciel mógłby dochodzić przedawnionej należności w dowolnym momencie po upływie terminu przedawnienia, powołując się na zasady współżycia społecznego, co niweczyłoby cel instytucji przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze, przedmiotowe powództwo należało oddalić, co też Sąd uczynił orzekając jak w sentencji.